

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Humanismus a renesance

Pracovní list 3B

Ukázky a úkoly

A

V čase, kdy život je vpolou své pouti,
jsem zabloudil, kolem byl hustý les,
já z pravé cesty zabředl v houšť proutí.
Ach, těžko se to říká ještě dnes,
neschůdný, hustý hvozd divoce trčí,
jen vzpomenu a obchází mne děs!

1. Uveď **název** díla a **autora**.
2. Z jaké části díla je ukázka? Víš, co se v lese dále dělo?
3. Slova *vpolou*, *hvozd* nahraď **synonymy**. K jaké **vrstvě slovní zásoby** je řadíme?

B

Už mlčí vítr, nebesa i zem

Už mlčí vítr, nebesa i zem
a všechna zvíř i ptactvo dřímá v hloží,
už krouží tmou noc s hvězdným kočárem
a moře bez vln odpočívá v loži -

a já bdím, hořím, štkám a před sebou
mám stále ji, své sladké sužování;
válka mě ničí, hněv a žal mě rvou
a mír mi dá jen pomyšlení na ni.

Tak z téže jasné studny pramení
sladkost i hořkost, kterou polykám,
táží dlaň mě hojí a hned raní zase.

A nemá konec to mé trápení:
tisíckrát za den hynu, ožívám,
protože mám tak daleko k své spáse. (Francesco Petrarca)

1. Popiš **formu sonetu**.....
2. Jaké je **téma** básně? .....
3. Vystihni **ideu** básně. ....
4. Vypiš místo, kde autor užil **metaforu**: .....
- personifikaci**: .....
- hyperbolu**: .....
- protiklad**: .....

5. Jaký **básnický prostředek** využil ve spojení své *sladké sužování*? .....

C

Vlásta pak, kteráž na Ctirada mimo jiné všechny muže více nevražila, zvěděvši to skrze zradu dívek Přemyslových, že má Ctirad skrze Lichucoes do Kopaniny jeti, i poslala jest rychle padesát dívek nejstatečnějších na výborných koních, jím poručivši, aby jakž budou moci, buďto svou statečností, aneb nějakou lstí, na té cestě Ctirada o hrdlo připravily. Dívky to učiniti slíbily. (V. Hájek z Libočan)

1. Ze kterého **díla** je ukázka? Jaký **příběh** vypráví?
2. Jak **se jmenovala** dívka, která byla nastražena jako léčka na Ctirada?
3. Převeď text do **současné češtiny**. Užij **přímou řeč**.
4. V **jakém tvaru** jsou slovesa *zvěděvši*, *poručivši*? Do jaké **vrstvy slovní zásoby** je řadíme?